

STRATEŠKI RAZMISLEK O TEŠ 6

STRATEGIJA ENERGETIKE

Osnovni strateški dokumenti energetike:

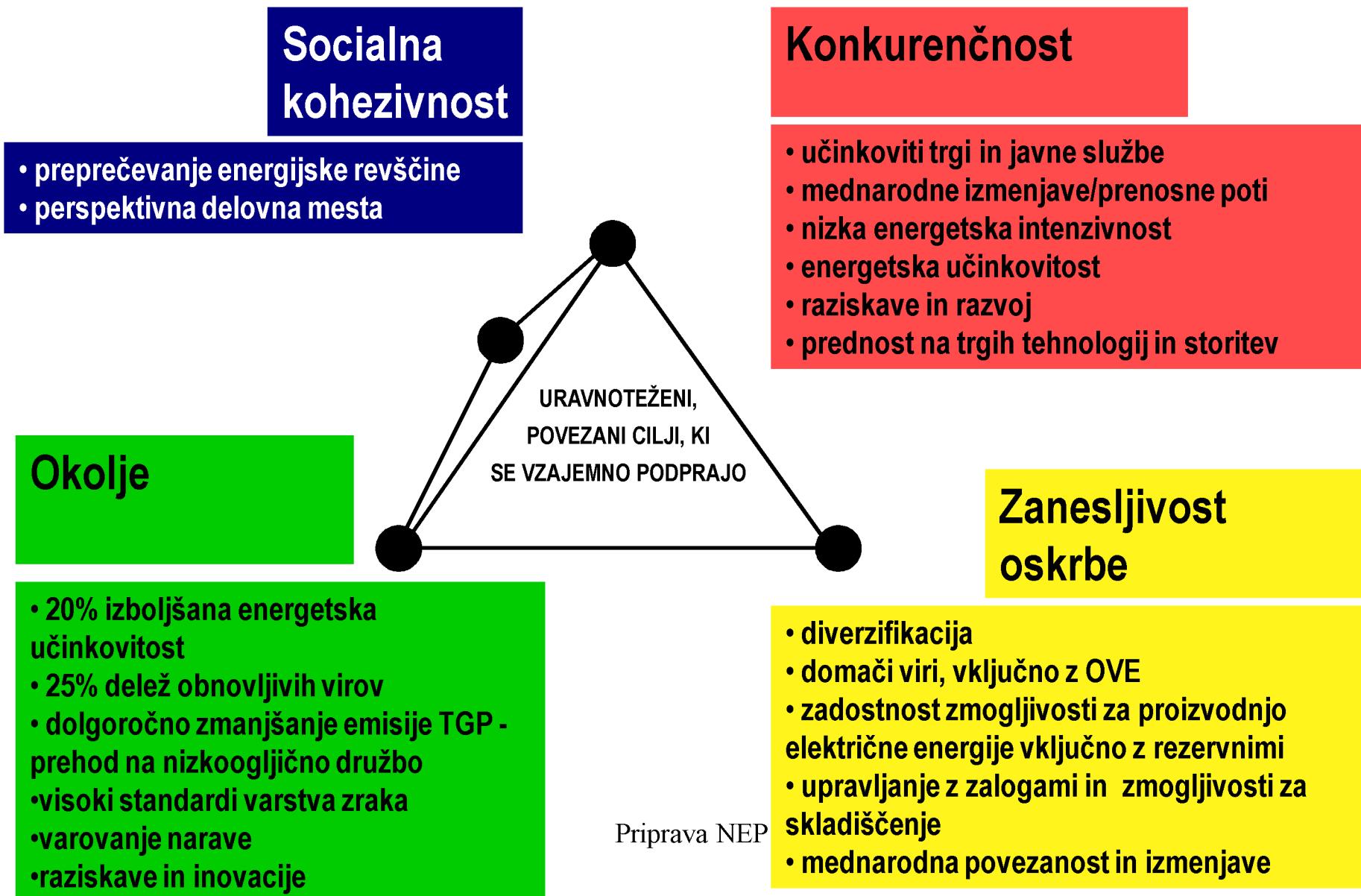
Slovenija

- Energetski zakon
- Resolucija o Nacionalnem energetskem programu, 2004
- V pripravi: NEP (Zelena knjiga za NEP - posvetovalni dokument)

EU

- Energetska politika za Evropo
- Akcijski načrt EU za varnost preskrbe in solidarnost pri preskrbi z energijo
- Podnebno energetski paket
- Strateški načrt za energetske tehnologije
- Lizbonska pogodba

CILJI ENERGETSKE POLITIKE

ZANESLJIVOST

- strateška in obratovalna zanesljivost
  - avtonomnost sistema v kritičnih razmerah
  - obvladovanje cenovnih pritiskov
  - diverzifikacija virov
  - domači viri
  - nizka uvozna odvisnost
  - zadostnost zmogljivosti v kritičnih razmerah
  - podporne točke za prenosno omrežje (TEŠ; NEK)
  - kvaliteta oskrbe – 100% sekundarna regulacija v državi (UCTE zahteva)
  - rezervne zmogljivosti za izpad največje enote

KONKURENČNOST

- donosnost projektov
- cena energije za končne porabnike v Sloveniji
- cenovna tveganja/stabilnost cene
- strošek oskrbe
- DV v dejavnosti
- strošek za javne finance
- zunanji stroški:
  - okoljski
  - Socialni
- razvojni vidiki

OKOLJE

- preprečevanje podnebnih sprememb:
zmanjšanje izpustov toplogrednih plinov:
  - razpršeni viri – državni cilji
  - naprave v shemi za trgovanje z emisijami – cilji EU
- zmanjšanje izpustov onesnaževal zunanjega zraka (SO_2 , NO_x , VOC, NH_3 in delci)/okoljski standardi za naprave
- minimiziranje škode za biodiverziteto

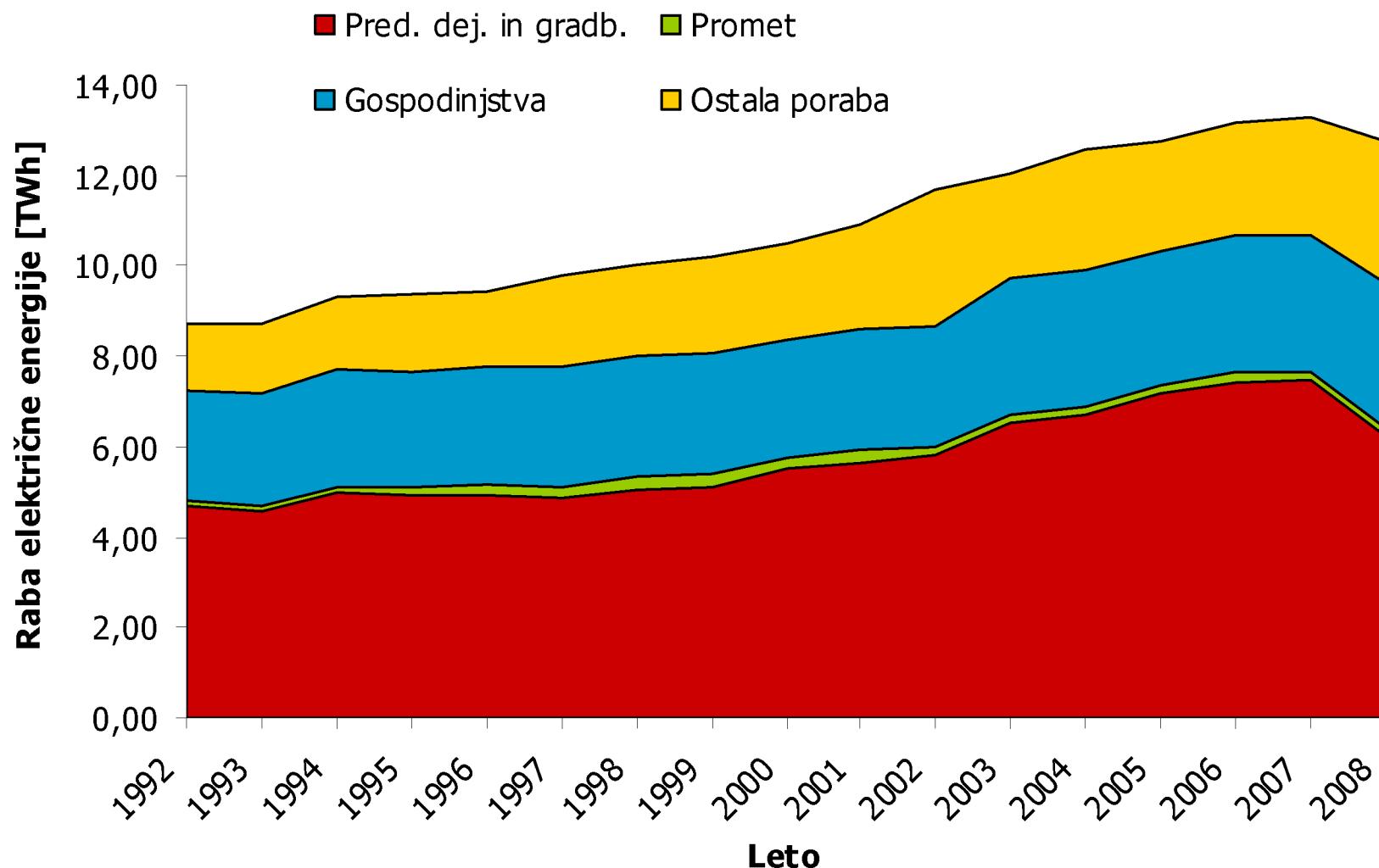
SOCIALNA KOHEZIVNOST

- zmanjšanje energetske revščine /učinkovita raba energije za ranljive skupine
- perspektivna delovna mesta
- upravljanje prehoda na nizkoogljično družbo

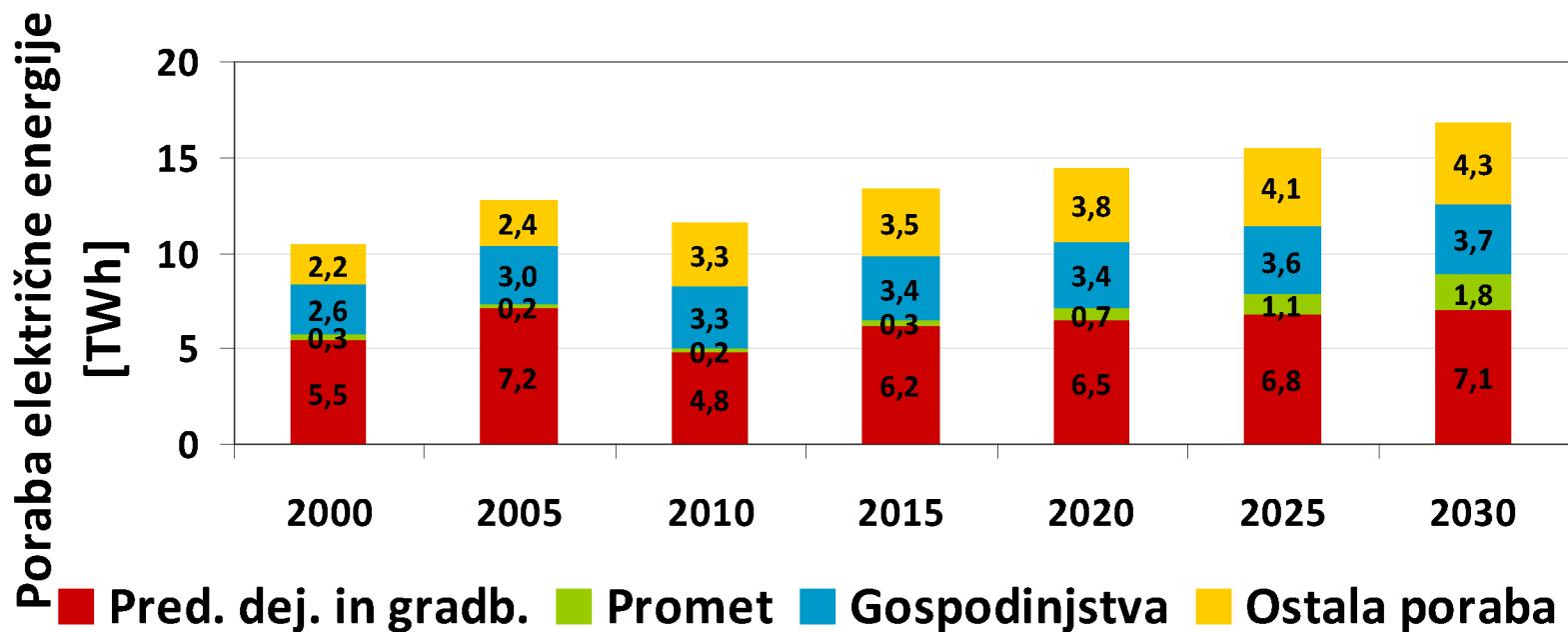
IZZIVI SLOVENSKE ENERGETIKE

- neizvajanje načrtov in naložb na vseh področjih energetike: učinkovite rabe in obnovljivih virov energije, modernizacije proizvodnih zmogljivosti in razvoja omrežij
- relativno visoka rast porabe električne energije v zadnjih nekaj letih, odvisnost od sosednjih sistemov pri zagotavljanju zadostnih zmogljivosti ob kritičnih obremenitvah
- nizki izkoristki obstoječih enot za proizvodnjo električne energije, zaustavitev obratovanja TE zaradi izteka življenske dobe leta in 1.1.2016 zaradi novih standardov za izpuste NOX
- visoka energetska intenzivnost , visoka ogljična intenzivnost

RABA ELEKTRIČNE ENERGIJE

PROJEKCIJA RABE ELEKTRIČNE ENERGIJE

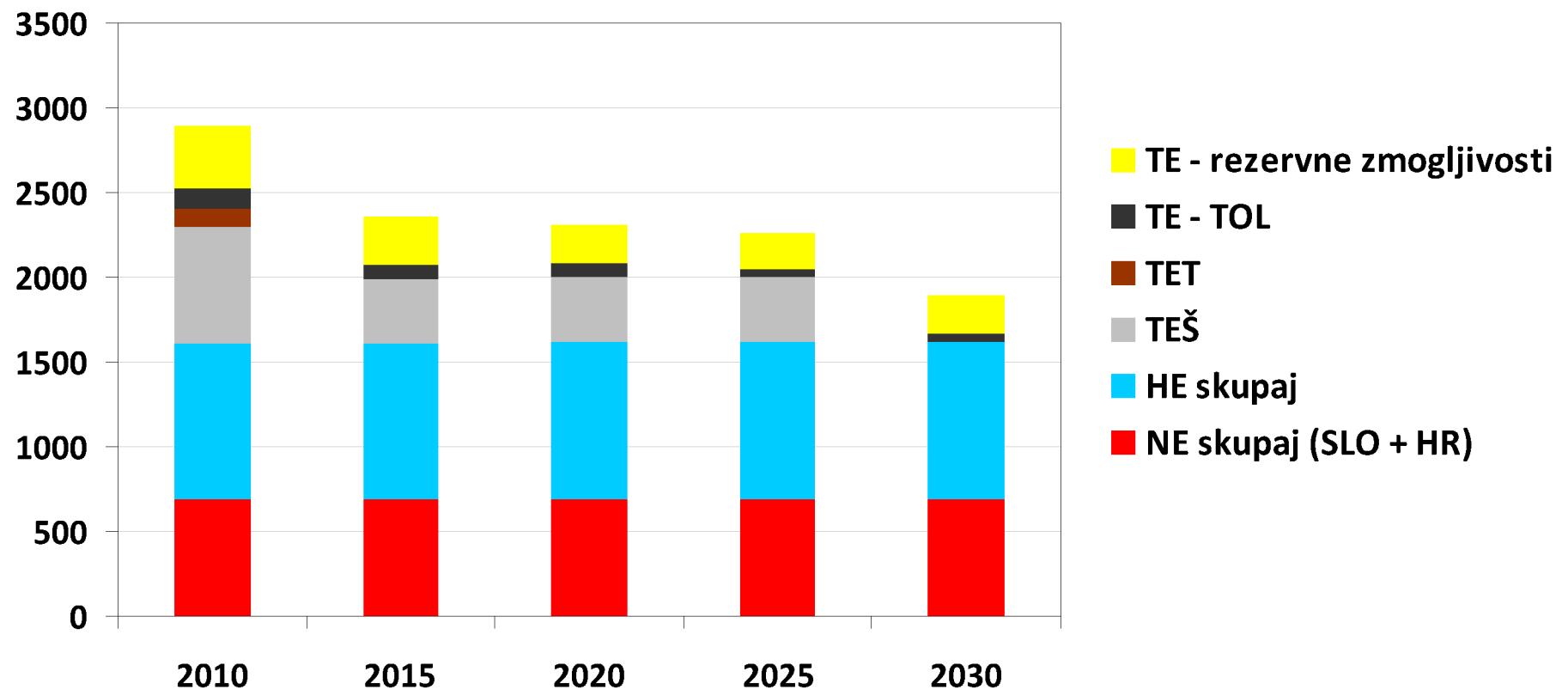
Projekcija ob intenzivnem spodbujanju učinkovite rabe energije

Letna rast

	2008-2010	2010-2015	2015-2020	2020-2025	2025-2030	2008-2030
Pred. dej. in gradb.	-11,86%	5,03%	1,02%	0,78%	0,83%	0,56%
Promet	4,47%	6,60%	17,62%	11,32%	9,63%	10,59%
Gospodinjstva	1,27%	0,69%	0,39%	0,63%	0,96%	0,72%
Ostala poraba	3,31%	1,03%	1,86%	1,17%	1,21%	1,50%
SKUPAJ	-4,34%	2,79%	1,59%	1,44%	1,71%	1,30%

Vir: IJS CEU; strokovne podlage za NEP

OBSTOJEČE ZMOGLJIVOSTI IN NJIHOVE ZAUSTAVITVE

GEOSTRATEŠKI VIDIK

- prednost Slovenije je dobra diverzifikacija virov za proizvodnjo električne energije:
hidroenergija, premog, jedrska energija
  - nujno ohranjanje in izboljšanje diverzifikacije virov
- domači viri za proizvodnjo električne energije:
  - HE, izrazita sezonska nihanja
  - Lignit, Premogovnik Velenje
  - rjavi Premog RTH (Zakon o postopnem zapiranju RTH in razvojnem prestrukturiraju regije)
  - drugi OVE, vse pomembnejši, srednjeročno še ne bodo imeli pomembne vloge
- cilj ReNEP (2004): dolgoročno ohranjanje proizvodnje v Premogovniku Velenje

Naložba v TEŠ 6 je neposredno povezana z ohranjanjem konkurenčne proizvodnje v "zadnjem" premogovniku v državi in pridobivanju edinega domačega fosilnega vira

OBRATOVALNA ZANESLJIVOST IN KVALITETA

- dve podporni točki za 400 kV omrežje v Sloveniji:
TEŠ in NEK
- zadostnost proizvodnih zmogljivosti bo kritična od 1. 1. 2016
- TEŠ pomembno prispeva h kvaliteti oskrbe – sekundarni regulaciji, ki jo je nujno v celoti zagotoviti v Sloveniji
- **TEŠ 6: 600 MW na generatorju, 550 MW na pragu elektrarne od teh je 470 MW namenjenih proizvodnji električne energije in 80 MW sekundarni regulaciji**
- **ustrezne zmogljivosti, ki nadomestijo obstoječe bloke so nujne kot podpora točka omrežju na lokaciji in za zagotavljanje kvalitete oskrbe z električno energijo**

OPCIJE

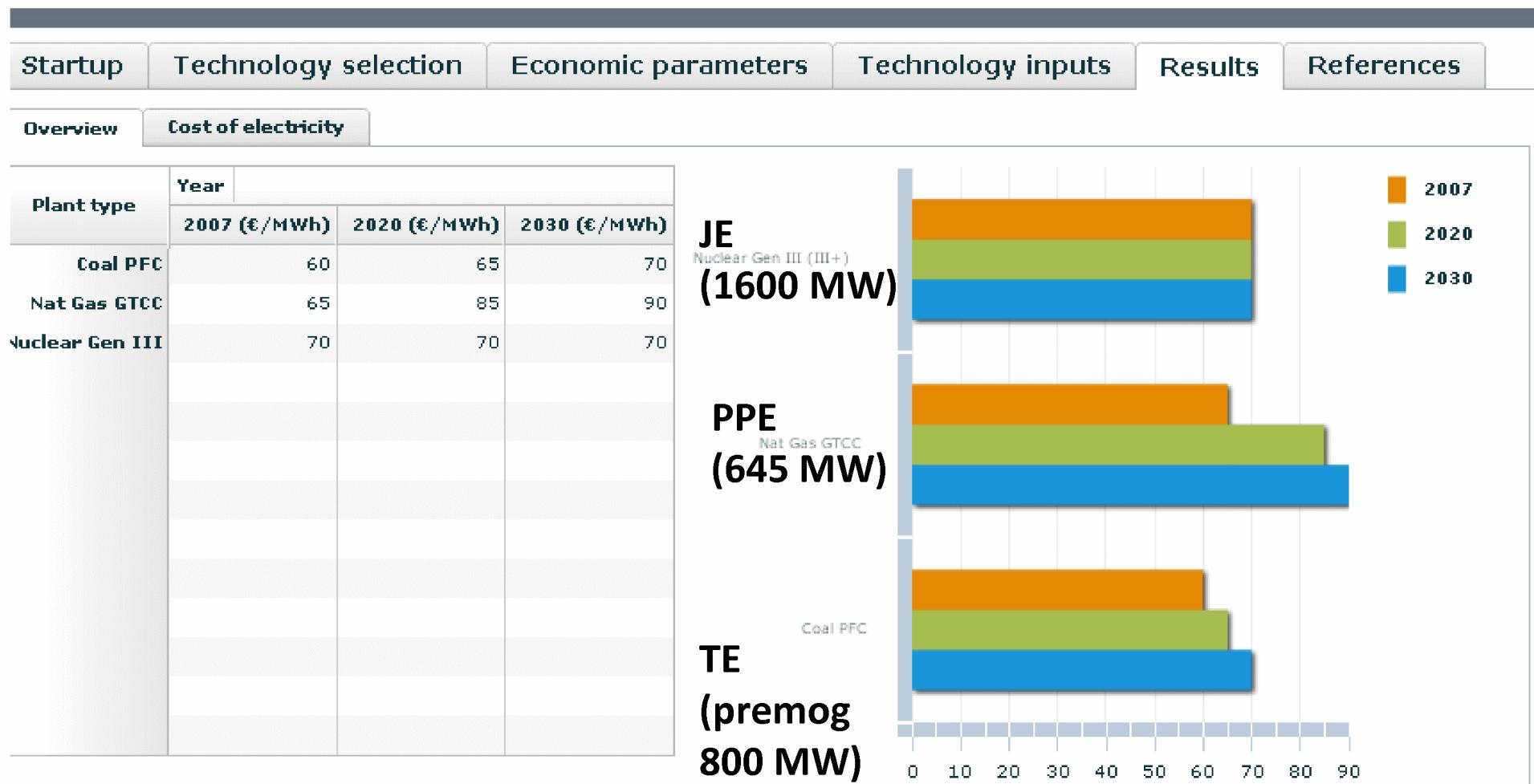
- učinkovita raba in razpršeni obnovljivi viri energije – realno lahko s temi ukrepi srednjeročno kompenziramo rast porabe električne energije
- NEK 2 – obratovanje pred 2025
- plinsko parna elektrarna primerljive velikosti: dražja proizvodnja električne energije, cenovna tveganja, uvozna odvisnost, še dražja ob zagotavljanju sekundarne regulacije, nižje emisije CO₂
- uvoz električne energije: ne prispeva k kvaliteti in obratovalni zanesljivosti, višja cena električne energije, dodaten pritisk na cene zaradi šibke pogajalske pozicije, cenovna tveganja, okoljske probleme izvozimo
- TEŠ 6: stabilna cena, konkurenčna proizvodnja (na meji rentabilnosti), pomembno izboljša strateško in obratovalno zanesljivost, investicija v teku

Srednjeročno so za oskrbo z električno energijo v Sloveniji tri opcije: uvoz, PPE in premogovna TE (TEŠ6)

TEŠ 6 je srednjeročno med navedenimi tremi cenovno najboljša, najboljša z vidika zanesljivosti oskrbe in nekoliko slabša od PPE z vidika okolja.

PRIMERJAVA STROŠKOV

(baza SETIS, JRC EK)

UČINKOVITA RABA IN OBNOVLJIVI VIRI ENERGIJE

- zagotoviti prioriteto URE in OVE v energetski politiki in v razvojni politiki države
- v obdobju 2010-2020 bo pomembno vzpostaviti podporno okolje in razvoj akterjev za širok razmah URE in OVE
- zagotoviti prednost v tehnološki tekmi “zelenih energetskih tehnologij”
- pospešek 2009:
  - prenovljena shema podpor proizvodnji električne energije iz URE in OVE
  - uredba o prihrankih energije (sprejeta)
  - črpanje EU sredstev
  - uredba o zelenih javnih naročilih (predlog v javni obravnavi)